

Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim w 2017 r.

30.05.2018 r.

↑0,3%
Wzrost liczby ludności

W 2017 r. w województwie mazowieckim kolejny rok z rzędu odnotowano wzrost liczby ludności. Zwiększenie się liczby ludności spowodowane było dodatnim przyrostem naturalnym – odnotowano o 4,6 tys. więcej urodzeń żywych niż zgonów. Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę ludności są migracje. W wyniku dodatniego salda migracji stała się liczba mieszkańców województwa zwiększyła się o 13,5 tys. osób.

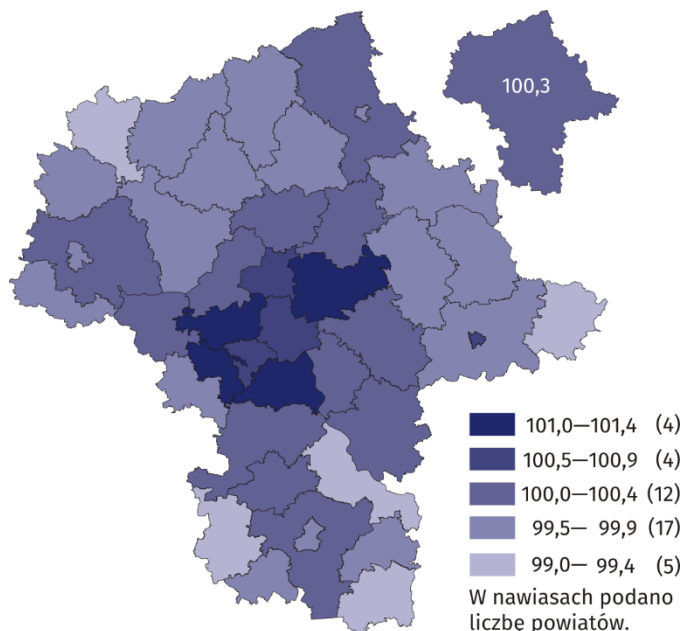
Wzrost liczby ludności w 2017 r. był wynikiem dodatniego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji

Stan i struktura ludności

Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. ludność województwa mazowieckiego liczyła 5384,6 tys. osób i stanowiła 14,0% ogółu ludności Polski. W porównaniu z rokiem 2016 liczba mieszkańców wzrosła o 18,7 tys. osób. Tempo przyrostu ludności wyniosło 0,35%, co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców przybyło 35 osób (w 2016 r. – 31 osób). Gęstość zaludnienia wyniosła 151 osób na 1 km² i nie zmieniła się w porównaniu z poprzednim rokiem.

Wzrost liczby ludności o 18,7 tys. osób.

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w 2017 r. (rok poprzedni =100)

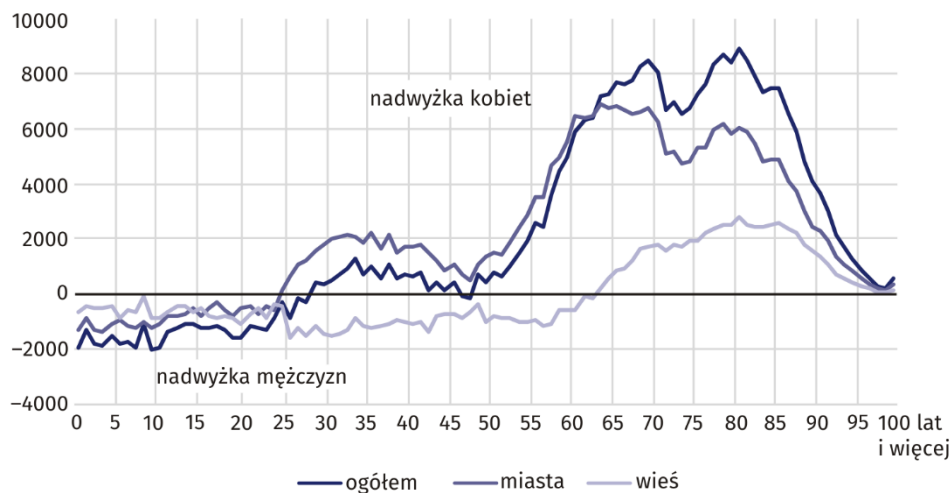
Na koniec 2017 r. w miastach mieszkało 3463,5 tys. osób, które stanowiły 64,3% ogółu. W porównaniu z 2016 r. odnotowano wzrost liczby mieszkańców miast o 0,4%, a wsi o 0,2%. M.st. Warszawa liczyło 1764,6 tys. osób, tj. 32,8% ogółu ludności województwa i 50,9% ogółu ludności miejskiej w województwie.

Co trzeci mieszkaniec województwa zamieszkiwał w m.st. Warszawie

Ponad połowę ludności województwa stanowiły kobiety (52,2%). W 2017 r. współczynnik feminizacji wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn i pozostał na tym samym poziomie co w 2016 r. W przekroju terytorialnym obserwujemy niejednakowy poziom współczynnika feminizacji. Silnie sfeminizowana była ludność w miastach, gdzie na 100 mężczyzn przypadło 114 kobiet.

Na wsi natomiast współczynnik feminizacji wyniósł 101, co wskazuje na niemal zrównoważoną relację liczbową obu płci. Jest to w dużej mierze rezultat migracji kobiet z obszarów wiejskich do miast. Rosnący wraz z wiekiem udział kobiet w populacji jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn. Wśród osób w wieku 60 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadały 144 kobiety.

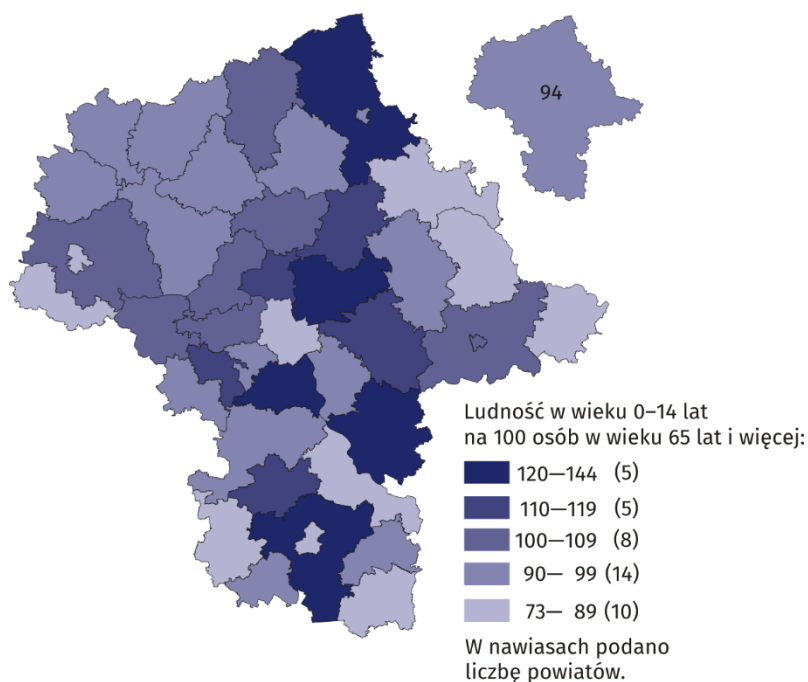
Wykres 1. Różnica pomiędzy liczbą kobiet a liczbą mężczyzn w 2017 r.

Wyznaczona w 2017 r. mediana wieku ludności województwa wyniosła 40,2 lata. Wyższą wartość mediany zanotowano w zbiorowości kobiet (41,8 lat) niż mężczyzn (38,7 lat), w 2016 r. odpowiednio: 39,9; 41,5; 38,3 lat. Jest to rezultat dłuższego trwania życia kobiet niż mężczyzn. Za uważalne są także różnice wartości mediany w miastach (40,9 lat) i na wsi (38,8 lat).

W końcu 2017 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,9% ogólnej liczby ludności, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w 2016 r. Udział ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 60,7% do 60,1%, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 20,6% do 21,0%. Relacje pomiędzy ludnością będącą w wieku produkcyjnym a ludnością w wieku nieprodukcyjnym obrazuje współczynnik obciążenia demograficznego. W 2017 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 66 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2016 r. — 65 osób).

Mapa 2. Relacja dzieci — osoby starsze w 2017 r.

Wskaźnik starości demograficznej, określający udział osób starszych (razem mężczyźni i kobiety w wieku 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie ludności w 2017 r. wyniósł 17,2% wobec 16,7% przed rokiem.

Wzrost odsetka ludności w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem, wzrost wartości mediany, coraz dłuższe dalsze trwanie życia w połączeniu z niską dzietnością, a także spadek osób w wieku 0–14 lat na 100 osób w wieku 65 lat i więcej świadczą o nasilającym się procesie starzenia się ludności.

Przedstawiając zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2011–2017 można zauważyć sukcesywny spadek odsetka ludności w wieku produkcyjnym, natomiast wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. W omawianych latach odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym zaczął powoli wzrastać od 2014 r., przy tendencji spadkowej w latach 2011–2013.

Ruch naturalny i migracje ludności

W 2017 r. zawarto 27142 nowych związków małżeńskich, tj. o 446 (o 1,7%) więcej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie małżeństw 64,0% stanowiły związki zawarte w miastach. W porównaniu z 2016 r. w miastach zarejestrowano wzrost o 477, tj. o 2,8% liczby zawartych małżeństw, na wsi spadek o 31, tj. o 0,3%. Współczynnik zawartych małżeństw na 1000 ludności wzrósł nieznacznie (o 0,07 pkt prom.) i ukształtował się na poziomie 5,05. W miastach współczynnik ten osiągnął wartość niższą niż na wsi (5,03 wobec 5,10). W układzie powiatów najczęściej zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie garwolińskim (6,02), natomiast najmniej w powiecie mińskim (4,39).

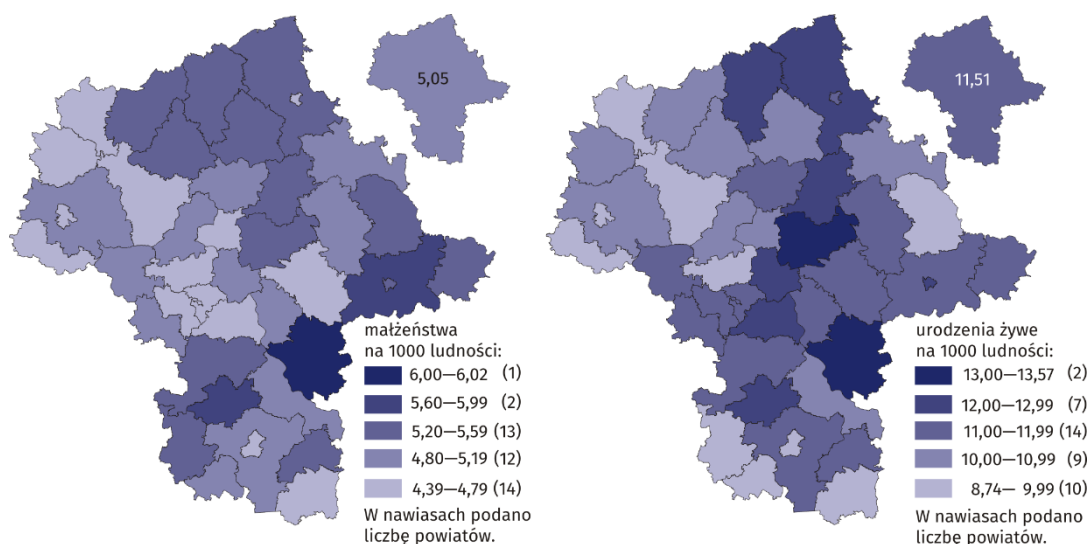
W 2017 r. zarejestrowano 61850 urodzeń żywych, tj. o 2264 więcej niż poprzednim roku, co daje wzrost o 3,8% w skali roku. W miastach i na wsi przyrosty te wyniosły odpowiednio 2,2% i 6,8%. Wśród urodzonych w 2017 r. nieznacznie przeważali chłopcy, którzy stanowili 51,6%. Współczynnik urodzeń wyniósł 11,51 wobec 11,12 w 2016 r. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość wyższą niż na wsi (11,65 wobec 11,26). Najwyższy poziom urodzeń cechował powiat garwoliński (13,57), najniższy zaś w powiat lipski (8,74).

Pogłębia się proces starzenia się ludności

Wzrost liczby nowo zawartych związków małżeńskich w miastach

Wzrost urodzeń żywych o 3,8% w skali roku

Mapa 3. Małżeństwa i urodzenia żywe na 1000 ludności według powiatów w 2017 r.

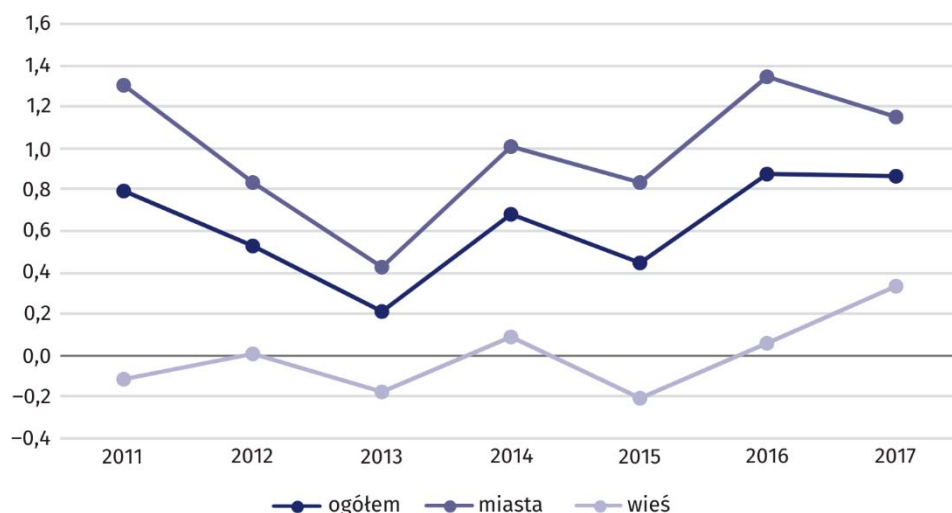
W omawianym okresie zmarło 57237 osób, tj. więcej o 2370 osób (o 4,3%) w porównaniu z rokiem 2016. Zgony odnotowane w miastach stanowiły 63,4% ogółu, a ich liczba w ujęciu rocznym zwiększyła się o 4,4%. W ogólnej liczbie osób zmarłych 49,0% stanowiły kobiety. Współczynnik natężenia zgonów w 2017 r. wyniósł 10,65 wobec 10,24 w roku poprzednim. W miastach współczynnik ten (10,50) był niższy niż na wsi (10,93). Największą umieralność odnotowano w powiecie lipskim (13,61), natomiast najmniejszą w mieście Ostrołęce (8,55).

W 2017 r. zmarło 212 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia (195 – w 2016 r.). Zgony chłopców stanowiły 63,2% ogółu. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,43 wobec 3,27 przed rokiem.

W województwie mazowieckim w 2017 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny, który był o 2,2% niższy niż 2016 r. Jego natężenie liczone na 1000 ludności wyniosło plus 0,86 wobec plus 0,88 w 2016 r. W miastach wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł plus 1,15, a na wsi plus 0,33 (w 2016 r. odpowiednio plus 1,34 i plus 0,06). W układzie powiatów dodatni przyrost naturalny wystąpił w 22 powiatach, natomiast ujemny w 20. Największe natężenie tego wskaźnika odnotowano w powiecie wołomińskim (plus 4,23), a najniższe w powiecie lipskim (minus 4,87).

W 2017 r. zarówno w miastach, jak i na wsi odnotowano dodatni przyrost naturalny

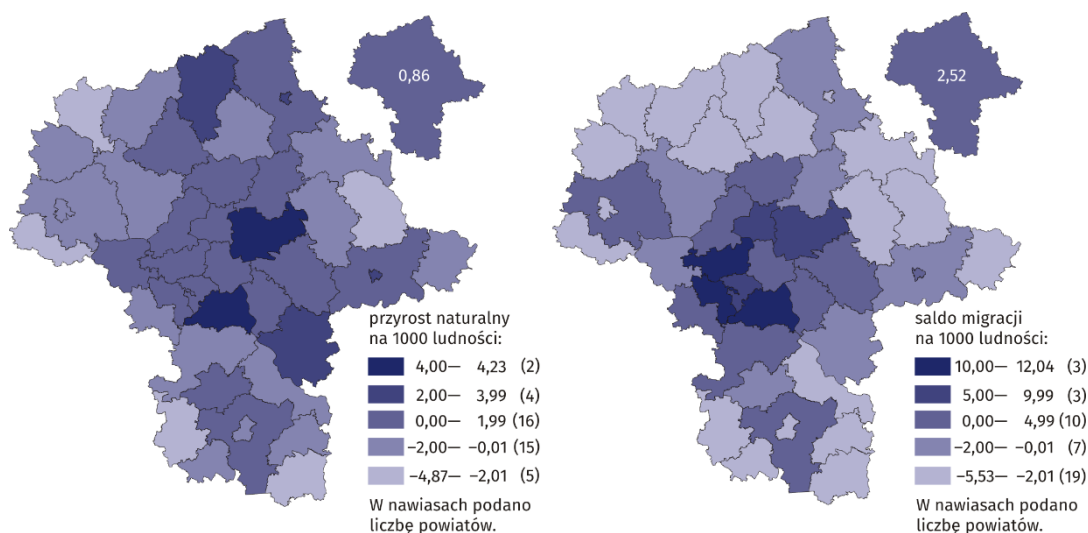
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W województwie mazowieckim roczny napływ ludności przekroczył wielkość odpływu, co spowodowało, że saldo migracji było dodatnie. W 2017 r. w województwie mazowieckim napływ¹ ludności wyniósł 79776 osób, tj. o 6,1% więcej niż przed rokiem, a odpływ¹ 66263 osób, tj. o 6,5% więcej niż w 2016 r. Saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło plus 2,52 (przed rokiem plus 2,42); współczynnik natężenia migracji wyższy był w miastach (plus 2,56) niż na wsi (plus 2,43). W układzie powiatów natężenie salda migracji stałej wyniosło od minus 5,53 w powiecie żuromińskim do plus 12,04 w powiecie warszawskim zachodnim.

Liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały przewyższyła liczbę osób, które wymeldowały się

Mapa 4. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1000 ludności według powiatów w 2017 r.

¹Łącznie z migracjami między dzielnicami m.st. Warszawy.

Tablica 1. Ruch naturalny i saldo migracji ludności w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
OGÓŁEM	27142	61850	57237	212	4613	13513
mężczyźni	x	31901	29181	134	2720	6130
kobiety	x	29949	28056	78	1893	7383
Miasta	17360	40250	36275	136	3975	8844
mężczyźni	x	20792	17848	92	2944	3364
kobiety	x	19458	18427	44	1031	5480
w tym m.st. Warszawa	8977	21315	19118	66	2197	7847
mężczyźni	x	11001	8975	46	2026	3073
kobiety	x	10314	10143	20	171	4774
Wieś	9782	21600	20962	76	638	4669
mężczyźni	x	11109	11333	42	-224	2766
kobiety	x	10491	9629	34	862	1903

Tablica 2. Współczynniki ruchu naturalnego i salda migracji ludności w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1000 ludności						
OGÓŁEM	5,05	11,51	10,65	3,43	0,86	2,52
Miasta	5,03	11,65	10,50	3,38	1,15	2,56
w tym m.st. Warszawa	5,11	12,12	10,87	3,10	1,25	4,46
Wieś	5,10	11,26	10,93	3,52	0,33	2,43

Opracowanie merytoryczne:
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Urząd Statystyczny w Warszawie
Justyna Kotowoda
Tel: 22 464 20 69
e-mail: j.kotowoda@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Mediana wieku](#)

[Wiek przedprodukcyjny](#)

[Wiek produkcyjny](#)

[Wiek poprodukcyjny](#)

